Tänään

MARKO KAUKO

Järvenpäässä halutaan eroon pönötyksestä

Mitä pönötys tarkoittaa?

Jouko Tuomas-Kettunen

Milloin ja missä olet pönöttänyt? **Jari Koskisen** esittämä kysymys yllättää.

Pönötys tuntuu olevan vähän nolo juttu, vaikka kaikkihan me joskus pönötämme. Yhdet enemmän, toiset vähemmän.

– Se on sitä turhantärkeilyä, oman aseman korostamista ja ylemmyyden tunnetta, jargonia ja paskapuhetta, Koskinen muotoilee.

No, milloin *et* ole pönöttänyt?

Tuohon on jo helpompi vastata. Se tapahtui eräänä päivänä, kun olin toimittajana pukeutunut pöllöasuun ja menimme kuvaajan kanssa kokeilemaan, miten keskiuusmaalaiset siihen reagoivat Järvenpään rautatieasemalla.

– Hyvä! Tuo on juuri sitä pönötysvapautta! Koskinen kannustaa.

Se on esimerkiksi kykyä nähdä itsensä humoristisessa valossa.

Järvenpääläistaustainen Koskinen kertoo hankkeesta, johon liittyy Järvenpäässä syyskuussa järjestettävä seminaari.

Koneen Säätiön rahoittamassa hankkeessa tutkitaan monialaisen tutkimusryhmän kanssa eri keinoin sitä, millä kaikilla tavoilla pönötys ilmenee ja mitä kaikkea pönötysvapaus voisi olla.

Yleisölle avoimessa seminaarissa ja työpajassa kysellään tällä kertaa, mitä on sydämen sivistys.

Keskusteleva tapahtuma on osa toimintatapojen uudistamisen hanketta, jossa "mitä", "miksi" ja "miten" on tärkeämpää kuin "kuka".

Hankkeen tavoitteena on edistää tasa-arvoisia kohtaamisia, kuulluksi ja ymmärretyksi tulemista sekä yhdessä tekemistä.

Alkukesän seminaarissa ja työpajassa osallistujilta kerättiin mielipiteitä pönötysvapaudesta.

Jari Koskinen kertoo, että heille pönötysvapaus on ainakin läsnäoloa itselle ja muille, tasavertaista kohtelua ja kohtaamisia sekä muiden kuuntelemista ja ymmärtämistä.

Lisäksi se on kohtaamistahtoa ja rohkeutta, mukaan kutsumista, osallisuutta, avoimuutta ja luovaa rentoutta, hyvää tahtoa puheissa ja teoissa, epävarmuuden ja keskeneräisyyden hyväksymistä viisauteen kasvamista sekä kykyä nähdä itsensä humoristisessa valossa.

Tutkimusryhmä ei halua esittää lopullisia vastauksia, koska pönöttäminen ja siitä irtautuminen näyttävät olevan tilanne- ja kulttuurisidonnaisia sekä tulkinnallisia asioita.

– Sydämen sivistyksen pohtimiseen Järvenpäässä riittää siis näkökulmia ja aineksia, Koskinen toteaa.

Koskinen luettelee ison joukon hankkeessa mukana olevia henkilöitä.

– Se on akateeminen jengi, joka on ollut tässä uudistavassa häiriössä keskeisesti mukana.

Ydinhenkilöitä ovat **Kristina Ahmas**, Jari Koskinen, **Markku Nurminen**, **Göte Nyman**, **Antti Hautamäki**, **Heimo Langinvainio**, **Jari Kaivo-Oja** ja monia muita henkilöitä kirjailijoista eri alojen asiantuntijoihin.

– Minä olen toipuva pönöttäjä. Primus motor tälle hankkeelle. Itse asiassa toipuvia pönöttäjiä on koko sakki, Koskinen virnistää.

Projektipäällikkönä hankkeessa on Kristina Ahmas, johtamisesta väitellyt asiantuntija.

– Haluamme karmaisevan pönötyskulttuurin jo historiaan. Edistämme parempaa työelämää ja sitä, että ihmiset voisivat paremmin, Koskinen määrittelee tavoitteita.

– Pönötys on pahimmillaan vahingollista. Kuuntelemattomuutta, kohtaamattomuutta, jargonia ja tärkeilyä. Usein pönötys peittää alleen muiden sanottavan, mutta on inhimillisesti myös suojakuori epävarmalle ihmiselle.

Jari Koskisen mukaan hankkeessa halutaan katsoa statusten ja hierarkioiden muurien taakse tavoitteena yhteisö, jossa kaikkien osaamista arvostetaan.

Hankkeen yhteydessä verkossa pyörivät myös podcastit, jotka tässä hankkeessa on nimetty teemaan sopivasti pödcasteiksi.

Pödcasteissa voi kuunnella keskusteluja pönötyksestä ja pönötysvapaudesta. Jari Koskisen ja **Göte Nymanin** vieraina on eri ammattikuntien edustajia.

Jari Koskinen on työskennellyt työuransa aikana erityisesti kehittämistyön fasilitoinnin parissa yhdistäen siihen tulevaisuuden ennakointia. Hän on myös kuvataitelija.

Mitä on sydämen sivistys? – pönötysvapaa iltapäivä 6.9. kello 12–16 Järvenpää-talon Juhani Aho -salissa. Järvenpää-talon 2. kerroksen lämpiössä on samaan aikaan esillä Markku Nurmisen valokuvanäyttely Pönötyskuvia. Näyttely tutkii sitä, miten ihmiset mieltävät valokuvassa pönöttämisen. Kuvapareissa on kaksi henkilökuvaa samasta ihmisestä: toisessa hän pönöttää – parhaansa mukaan – ja toisessa ei. Käskystä pönöttäminen ei ole helppoa. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

ANTON SOINNE

"Pönötys on turhantärkeilyä, oman aseman korostamista ja ylemmyyden tunnetta", huomauttaa Jari Koskinen. Koskinen kuvattiin Järvenpää-talossa.

SAUVO JYLHÄ

Pönötystä vai ei? Keskari testasi, miltä tuntuu esiintyä pöllöasussa kaupungilla. Kansalaiset ottivat pöllön hyvin vastaan Järvenpään rautatieasemalla. Arkistokuva on vuodelta 2013. Nyt pönötyksestä ja siitä vapautumisesta järjestetään seminaari.

TÄTÄ ON PÖNÖTYS

- Kuuntelemattomuutta ja kohtaamattomuutta.
- Ulkopuolisuuden ja hierarkian osoittamista.
- Tärkeilyn taakse suojautumista.
- Aseman korostamista sisällön sijaan.
- Työelämän teatteria ja tekemisen näyttelemistä.
- Jargonia ja paskapuhetta.
- Tahallista väärinymmärtämistä.
- Epävarmuuden suojakuorta.

(Lähde: Pönötysvapaus-hanke).

- Lue lisää ja tutustu sisältöihin: https://ponotysvapaus.fi/hanke/
- Pödcasteissa voi kuunnella (https://ponotysvapaus.fi/kulttuuri-podcastit/) keskustelua pönötyksestä ja pönötysvapaudesta.

Lue lisää näköislehdestä

Näköislehdessä tänään 12 sivua lisää luettavaa tilaajille. Tässä poimintoja:

Uutiset: EU:n digipalvelusäännöksissä ei ole tinkivaraa, sillä niillä suojellaan lapsia, demokratiaa ja turvallista digiympäristöä.

– Totta kai olen todella ison vaikuttamisen kohteena – eikä se ole mitään uutta, sanoo komissaari **Henna Virkkunen** (kuvassa).

Uutiset: Mies pyysi yrittäjältä lainaa 38 000 euroa, jotta hän voisi lainata sen eteenpäin oletetulle varakkaalle tuttavalleen.

Kun velan takaisinmaksu viipyi, alkoi laiton velanperintä.

Näköislehden lukuoikeus kuuluu Keski-Uusimaan tilauksiin. Aktivoi lukuoikeutesi www.keski-uusimaa.fi/mediatunnus

TIISTAI 2.9.

Nimipäivät

Tänään: Sinikka, Sini ja Justus
Ortodoksit: Hannes, Hannu, Hans, Iivo, Jani, Janne, Johannes, Joni, Jonne, Jonni, Jouni, Juha, Juhana, Juhani, Juho, Jukka ja Jussi
Ruotsinkieliset: Synnöve
Huomenna: Soile, Soili ja Soila
Ortodoksit: Vassi
Ruotsinkieliset: Solveig

Aurinko

Helsingissä
nousee tänään klo 6.17
laskee klo 20.21
Utsjoella
nousee tänään klo 5.33
laskee klo 20.48

Päivän sana

Joka rikkomuksensa salaa, ei menesty, joka ne tunnustaa ja hylkää, saa armon. Hyvin käy sen, joka tuntee pyhää pelkoa, tuhoon kulkee se, joka kovettaa sydämensä.
Sananl. 28:13–14